

Держаудитслужба на виконання кроку 218 Плану пріоритетних дій Уряду на 2020 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 р. № 1133-р (на виконання Указу Президента України від 02 грудня 2019 р. № 874 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 02 грудня 2019 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення енергетичної безпеки»), включила до Плану заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на IV квартал 2020 року ревізії фінансово-господарської діяльності публічного акціонерного товариства «Укрнафта» (далі – ПАТ «Укрнафта») та акціонерного товариства «Укргазвидобування» (далі – АТ «Укргазвидобування») за період з 01.01.2016 по 30.09.2020.

Проте зазначені суб'єкти господарювання працівників Держаудитслужби до проведення ревізій не допустили з посиланням на їхню невідконтрольність органам державного фінансового контролю.

За аналогічних підстав у березні 2020 року АТ «Укргазвидобування» не допустило працівників Держаудитслужби до проведення ревізії, що була

запланована на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 02 грудня 2019 року.

Про факти недопуску Держаудитслужба інформувала Прем'єр-міністра України (листами від 16.03.2020 № 05-12/163-2020, від 20.03.2020 № 05-12/179-2020, від 31.03.2020 № 05-12/209-2020) з відповідними пропозиціями щодо внесення змін до законодавчих актів України.

Основною причиною відмови ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укргазвидобування» у проведенні ревізії вкотре є посилання на відсутність правових підстав для її проведення через непідконтрольність зазначених суб'єктів господарювання органами державного фінансового контролю. Держаудитслужба не погоджується з позицією ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укргазвидобування» щодо їх непідконтрольності органам державного фінансового контролю з огляду на таке.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» органам державного фінансового контролю підконтрольні, зокрема, суб'єкти господарювання державного сектору економіки, а також підприємства, установи та організації, які використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне майно.

Постановою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 02.10.2018 у справі № 2а-18853/10/2670 підтверджено, що ПАТ «Укрнафта» (у статутному капіталі 50% + 1 акція належить АТ «НАК «Нафтогаз України»)) є суб'єктом господарювання державного сектору економіки, позаяк держава Україна в особі Кабінету Міністрів України опосередковано володіє контрольним пакетом акцій ПАТ «Укрнафта» у кількості 50% та одна акція і має вирішальний вплив на господарську діяльність ПАТ «Укрнафта», який здійснюється через АТ «НАК «Нафтогаз України».

Постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 2015 р. № 83 «Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави» ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укргазвидобування» включено до об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави.

За зазначеними ознаками ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укргазвидобування» є підконтрольними органам державного фінансового контролю.

Зважаючи на викладене, у Держаудитслужби є правові підстави для проведення ревізій в ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укргазвидобування» відповідно до Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні». Держаудитслужба звернулася до Міністерства внутрішніх справ України з метою сприяння виконанню службовими особами Держаудитслужби обов'язків, негайного вжиття відповідних заходів для припинення протидії, забезпечення нормального проведення ревізій у

ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укргазвидобування» і вжиття заходів для притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності.

Держаудитслужба поінформувала ПАТ «Укрнафта» і АТ «Укргазвидобування» про наявність правових підстав для проведення ревізій та запросила дані щодо посадових осіб зазначених суб'єктів господарювання для їх притягнення до відповідальності згідно зі статтею 164-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Крім того, про факт недопуску Держаудитслужба повідомила акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» як акціонера зазначених товариств і запропонувала негайно вжити відповідних заходів для припинення протидії та забезпечити нормальне проведення ревізій у ПАТ «Укрнафта» і АТ «Укргазвидобування», а також розглянути питання щодо звільнення із займаних посад керівників зазначених товариств, позаяк статтею 10 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» органам державного фінансового контролю надано право порушувати перед керівниками відповідних підприємств, установ та організацій питання про притягнення до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях.

Про недопущення до ревізій ПАТ «Укрнафта» і АТ «Укргазвидобування» Держаудитслужба поінформувала Раду національної безпеки і оборони України та Міністерство фінансів України.

Крім того, недопущення працівників Держаудитслужби до проведення ревізій унеможливило виконання кроку 218 Плану пріоритетних дій Уряду на 2020 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 р. № 1133-р, щодо проведення заходів державного фінансового контролю у ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укргазвидобування» з метою отримання достовірної інформації про законність та ефективність витрат державних фінансових та матеріальних ресурсів.

Про зазначене Держаудитслужба поінформувала Кабінет Міністрів України листом від 12.11.2020 № 000500-12/7391-2020.

Наразі допуску до зазначених ревізій Держаудитслужба не отримала, що унеможливорює їх проведення.

Кабінет Міністрів України зареєстрував проєкт закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань державного фінансового контролю в Україні (зареєстровано 04.02.2021 за № 5022), який сприятиме вирішенню ситуації, що склалася, та передбачає віднесення суб'єктів господарювання, акціонером яких є інший суб'єкт господарювання з державною часткою, до підконтрольних органам державного фінансового контролю і надає їм статус суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Держаудитслужба на виконання підпункту 2 пункту 1 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 січня 2021 р. «Про заходи з нейтралізації загроз у сфері атомної енергетики і промисловості», уведеного в

дію Указом Президента України від 29 січня 2021 р. № 35/2021, підпункту 5 пункту 1 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 02 грудня 2019 р. «Про невідкладні заходи щодо забезпечення енергетичної безпеки», уведеного в дію Указом Президента України від 02 грудня 2019 р. № 874/2019, та доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала до доповідної записки Міністра Кабінету Міністрів від 20.01.2021 № 21/-80- 04-21 розробила та надіслала на погодження заінтересованим органам влади проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення державного фінансового контролю у нафтогазовому комплексі».

Зазначений проєкт розпорядження передбачає забезпечення АТ «НАК «Нафтогаз України» допуску до здійснення заходів державного фінансового контролю суб'єктами господарювання, засновником та/або акціонером яких є АТ «НАК «Нафтогаз України». Держаудитслужба забезпечить проведення ревізій ПАТ «Укрнафта» та АТ «Укргазвидобування» після отримання допуску до їх здійснення.

Крім того, постановою Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2020 р. № 1128 утворено міжвідомчу робочу групу з проведення аналізу виконання Концепції розвитку газовидобувної галузі України, у роботі якої брали участь представники Держаудитслужби.

Через недопущення АТ «Укргазвидобування» до заходів державного фінансового контролю Держаудитслужба не може у повному обсязі проаналізувати стан виконання Концепції розвитку газовидобувної галузі України.

На виконання протокольного доручення Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019 р. № 25, доручення Прем'єр-міністра України від 16 грудня 2019 р. № 43691/1/1-19 (щодо виконання завдань, визначених підпунктом 5 пункту 1 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 02 грудня 2019 р., уведеного в дію Указом Президента України від 02 грудня 2019 р. № 874/2019) у 2018-2019 роках та протягом 9 місяців 2020 року міжрегіональні територіальні органи Держаудитслужби провели 16 заходів державного фінансового контролю на вугледобувних підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства енергетики України (Мінекоенерго, Міненерговугілля).

Матеріали 11 заходів державного фінансового контролю долучено правоохоронними органами до матеріалів кримінальних проваджень.

Про результати зазначених заходів Держаудитслужба поінформувала Кабінет Міністрів України листом від 27.10.2020 № 000500-12/6693-2020 (додається).

Зважаючи на викладене, Держаудитслужба пропонує:

ініціювати на засіданні Ради національної безпеки і оборони України розгляд питання стану виконання Концепції розвитку газовидобувної галузі України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1079-р;

ініціювати на засіданні Ради національної безпеки і оборони України розгляд звернення до Верховної Ради України щодо прискорення розгляду зазначеного законопроекту від 04 лютого 2021 р. № 5022;

доручити Мінекономіки невідкладно подати та розглянути на засіданні Кабінету Міністрів України проект рішення загальних зборів НАК «Нафтогаз України» щодо створення належних умов для проведення Держаудитслужбою ревізії фінансово-господарської діяльності АТ «Укргазвидобування» та ПАТ «Укрнафта».

- Додатки: 1. Інформація про стан виконання рішень Ради національної безпеки і оборони України на 3 арк. в 1 прим.
2. Копія листа від 12.11.2020 № 000500-12/7391-2020 на 6 арк. в 1 прим.

Заступник Голови

Галина ВАШЕКА